1993. Početkom listopada fiksiran je tečaj marke na četiri četvorke. Određenje tečaja je u sebi implementiralo i "rezervu" koja se je poslije pokazala suvišnom. Kako se u rastućoj inflaciji realna količina novca smanjuje to je donošenje antiinflacijskog programa uvjetovao proces remonetizacije - tiskanja novca.

1994. Remonetizacija započeta krajem 1993. godine se nastavlja. Što više, nacionalna valuta aprecira. Uvodi se kuna čija stabilnost postaje politički cilj. Optimizam podržava pozitivan saldo izvoza i uvoza roba i usluga.

1995. Nastaljva se remonetizacija ali je ona sama po sebi nedostatna da dinamizira privredni razvoj i započinje period "otvaranja" prema inozemstvu.

1996. Zaduženje prema inozemstvu ekspandira što će biti zadržano dok to bude moguće. Uvoz roba ne samo da povećava raspoloživi društveni proizvod već, što je za tadašnju vlast bilo značajnije, snizuje opći nivo cijena i na taj nači "drži" inflaciju pod kontrolom. Primarni novac slijedi novčanu masu kako bi se sterilizaciom održala tvrda monetarna politika što će se zadržati do ožujka 2000. godine.

1997. Godina najvećeg robnog deficita. Raspoloživi društveni proizvod je morao rasti sve brže kako se ne bi dinamizirala realna inflacija. Uvoz roba naprosto ima funkciju "površinskog blagostanja" i subvencijoniranja nacionalnih cijena.

1998. Uvodi se porez na dodatu vrijednost nagomilana roba iz prethodne godine drži cijene pod kontrolom što više cijene proizvođača se, dodatno, smanjuju. To je zadnji put. Cijene na malo i troškovi života se povećavaju jer ne postoje "zalihe" kod stanovništva iz prethodnih razdoblja. Umjesto da se srede državne financije sve ostaje idilično. Što više pristupa se rebalansu proračuna što povećava nesrazmjer prava i materijalnih mogućnosti zemlje. Javna potrošnja dinamizira - destruira - privredu do te mjere da će javna potrošnja u 2001. godini biti temeljni problem i izvor mnogih problema što znači ograničenje dinamiziranja privredne aktivnosti u svakom pogledu.

1999. Zaustavlja se zaduženje prema inozemstvu. Država se još ponešto uspjeva zadužiti ali to nije ni približno dovoljno. Pristupa se prodaji obitleljskog srebra. Ono je ograničeno ali ipak dostatno da se 1999. godina "nekako rješi". Cijene proizvođača su "krenule", zaposlenost drži brojku od 350.000 nezaposlenih. Još 150.000 ne prima plaću. Fondovi, mirovinski i zdravstveni, su u "komi". U isto vrijeme je poodmakla internacionalizacija bankarskog sistema i time "oduzeta" jedna od bitnih poluga eventualnog razvoja.

2000. godina se nastavlja na temeljima koje smo iznijeli. Kratko rečeno: zaduživanje u inozemstvu postaje temeljni izvor "zatvaranja" proračuna. Povećanje zaduženja države smatramo "nužnim izlazom" sa negativnim implikacijama. Naime, upravo povećanje zaduženja koje zahtjeva država pokazuje svekolliko stanje hrvatske privrede. Prodaja obiteljskog srebra ma koliko izgledala spasonosna, ona to odista nije. Očekivana prodaja obiteljskog srebra se ne odvija prema planu za 2000. godinu. Istovremeno visoka nezaposlenost ne pokazuje znakove

smanjivanja, što više ona raste. Sukladno trećoj tehnološkoj revoluciji povećava se jaz između bržeg rasta nezaposlenosti i sporijeg rasta proizvodnje. Općenito nivo proizvodnje još nije dostigao predratni nivo što je kvalifikacija sama po sebi. Cijene proizvođača se dinamiziraju, njihovo uporno kretanje zabrinjava. Rast cijena proizvođača od 3.4% blago rečeno zabrinjava i interpretiramo ga kao odgovor na izostanak subvencija inozemnih nižeih cijena uvezene robe koja djeluje na strani ponude sa poznatim posljedicma te i takve "kompozicije". Istican rast proizvodnje je nedostatan jer da bi se zadržao cijene i nivo potrošnje koji smo imali. U vrijeme kada se je bilo moguće zaduživati značajno se je povećavao raspoložćivi u odnosu na domaći društveni proizvod. Predvidive stope rasta ne mogu "nadoknaditi" smanjene mogućnosti uvoza. Perspektiva je prilično sumorna. Visina inozemnog duga zahtjeva rast domaćeg društvenog proizvoda više od tri posto samo za njegovo servisiranje. Kako neće biti moguće bitno povećati zaduženje prema inozemstvu, posebno kada je riječ o finalnoj potrošnji, domaća bi se proizvodnja morala povećati za iznos više uvezene robe i iznos dospjelih anuiteta kojima će se otpaltiti prethodno uspostavljene obveze. "Domaće" banke se suzdržavaju od kreditiranja privrede (jednako je sa stanovništvom ukoliko se ne radi o prodaji uvezene robe kao npr. automobili, i tome slično) tokom cijele 1999. godine. U 2000. godini privreda se ne kreditira ali se zato putem kredita stanovništvu nastoji preraspodjeliti depozitni kolač stanovništva. Za očekivati je da će uloga i značaj domaćih banaka zapravo postati zanemariv. Kamatne stope padaju jer poslovne banke nemaju kome plasirati kredite izuzme li se država (instrumenti osiguranja naplate su "neupotrebljivi" jer je sudstvo neučinkovito) a ona se pojavljuje - koliko dugo? - kao monopson. Sve više se odvajaju poslovne banke od privredne strukture tako da se problemi i kriza stalno produbljuju. Najavljene promjene tretmana deviznih depozita povećava "opreznost" posebno manjih poslovnih banaka. Najvaljeno izjednačavanje glede obvezne pričuve kuna i deviznih sredstava prisiljava poslovne banke da povećaju svoje devizne pričuve. Obvezna pričuva i odnos primarnog novca (novčane mase) prema konsolidiranoj bilanci poslovnih banaka se poboljšava iako poboljšanje postaje nevažano pri ovakvom "suzdržavanju" od kredita poslovnih banaka privredi. Ipak valja istaći potencijalno pozitivna kretanja odnosa novčane mase i primarnog novca, s jedne strane, i, s druge strane, konsolidirane bilance poslovnih banaka. Objektivno šanse nisu velike jer su uglavnom sve značajnije poslovne banke internacionalizirane i, stoga, mogu voditi politiku marginalnih troškova. Ovo eksplicite znači da internacionalizirane banke mogu ignorirati stanje u privredi Hrvatske. Javni rashodi pritišću što je rezultiralo rebalansom (preraspodjelom) proračuna. Kako prikupiti potrebna sredstva čini nam se izvorom mogućih neizvjesnosti koje iz te i takve politike proizlaze.

2001. godina, kao što je vidljivo iz dijagnoze 2000. godine, započinje u vrlo nepovoljnim uvjetima. Nije istaknuta činjenica da je četavrti kvartal 2000. godine ostvario smanjene proizvodnje u odnosu na posljedni kvartal prethodne godine što svakako valja imati u vidu prilikom poslovnih kombinacija. Obećanja i predviđanja Vlade teško da su u postojećem ambijentu i postojećom ekonomskom politikom realno utemeljeni. Rast proizvodnje neće biti veći od 3% što bi svakako dodatno otežalo i onako teško stanje. Nivo inozemnog zaduženja zahtjeva relevantno veću stopu rasta kako bi se mogao srevisirati dug prema inozemstvu. Rasprodaja tek predstoji. Ono što je na tom planu učinjeno teško da može dobiti prolaznu ocjenu. Dospjeli anuiteti prisiljavaju Vladu da se zadužuje kako bi izvršila svoje obveze. Izdavanje obveznica u iznosu od 500 milijuna eura da bi se servisirali dugovi naša je stvarnost. Iznos nužnog zaduženje govori koliko je kriza ozbiljna. Ukoliko se, međutim, ostvari najavljena

turistička žetva moguće je da stopa rasta bude i nešto veća. Koji će se učinci ostvariti ovisi od uvozne ovisnosti turističke privrede.

Kako nema koncepcije i strategije razvoja to je ponašanje Vlade zapravo iznuđeno - znači "vrludanje" što se na koncu uvijek pokaže kao najskuplje rješenje.

Monetarna će politka biti nastavljena i ne treba očekivati značajnije promjene ukoliko se ne dinamiziraju cijene. Internacionalizirano bankarstvo je neosjetljivo na monetarnu politiku i kretat će se sukladno svojim interesima. Tek kvantitativne intervencije mogu poslovno bankarstvo "prisiliti da se kreditno angažira što znači više "povratka na staro".

Nominalno smanjenje proračuna i njegovo ostvarenje centralno je pitanje u 2001. godini. Ne treba zaboraviti da i ovakav proračun pretpostavlja prodaju obiteljskog srebra u iznosu od gotovo petine proračuna što je dijagnoza samo po sebi. Ne dođe li do proboja proračuna, može se reći da je napravljen prvi iako ne i dovoljan iskorak u pravcu stabilizacijet privrednizh tokova.

Odnosi sa inozemstvom biti će određeni mogučnošću neto zaduživanja u inozemstvu i uspjeha turističke sezone. Prema tome, i na ovom području ne treba očekivati potreban stupanj slobode što znači da će se dogoditi što se ima dogoditi.

Samo povećanje neto zaduženja u inozemstvu i turistička sezona mogu usporiti povećanje cijena. U protivnom će se vjerojatno posegnuti za monetarnim restrikcijama što će biti samo "dolijevanje ulja na vatru" sa kratkoročnim učincima i nepredvidivim posljedicama.

Da bi se poboljšalo stanje u privredi bilo bi potrebno da:

1. Formirati snažnu nacionalnu komercijalnu banku.
2. Formirati snažno nacionalo osiguravateljno društvo.
3. Pokrenuti nužne aktivnosti za formiranje tržišta kapitala, dakle: sistem, institucije i instrumente.
4. Zaustaviti prodaju nacionalnog srebra dok se ne definira koncepcija i strategija razvoja.
5. Pokrenuti "zelenu i plavu magistralu".
6. Formirati ekspertni tim da se perispita stanje i događanja u bankarskom sistemu.
7. Formirati ekspertni tim da se postojeće banke u stečaju transformiraju u dio nacionalne komercijalne financijske institucije.
8. Formirati ekspertni tim kako bi se umjesto stečajeva provelo restrukturiranje tvrtki. Ukoliko neka tvrtka mora ići u stečaj potrebno je da se to obavi profesionalno.
9. Redizajnirati javni sektor što znači 6 regija, 50 općina, te malu i učinkovitu državu koju valja decentralizirati.
10. Posebno valja povećati učinkovitost sudstva i odrediti institut ugovora koji se mora pošivati bez izuzetak i bez odgode.

Navedeno ne predstavlja inventarizaciju problema koje valja rješiti. Navedeno je identifikacija krucijalnih problema čije rješenje će poboljšati stanje u privredi iako neće rješiti nagomilne probleme. Treba istaknuti da nema brzih i jefitinih rješenja. Učinjeno

dolazi na naplatu. Jedino što je nejasno je pitanje :zbog čega Predsjednik Hrvatske, Predsjenik Sabora i Predsjenik Vlade ne pristupe agresivnije rješavanju ovih pitanja napuštajući stranačke i bilo koje druge interese?

Zaključno valja istaći da je Hrvatska u ozbiljnim problemima koje nije moguće rješavati kozmetičkim preparatima ma koliko nam se oni činili prihvatljivim. Radi se naprosto o kostrukcionim problemima koji su tokom proteklih deset godina nastali. Kirurgija i nova kombinacija faktora su jedini put izlaska iz postojeće krize. Dogovaranje, pregovaranje, prigovaranje i tome slično, samo smanjuju šansu izlaska iz krize. Hrvatska je slična svim zemljama i različita od svih zemalja. Iz toga valja zaključiti da transplatacija, ma koliko nam se sviđala i bila poželjna, u konačnici djeluje porazno po organizam koji je, bez kriterija, objektom presađianja "stranog" organa - odbacuje transplatirani organ (čitaj: rješenje).